

שַׁבַּת טֵישׁ

בס"ד

סדר ברכת האילנות

היוצא בימי ניסן ורואה אילנות שמוציאין פרח, אומר "בא" אמ"ה שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם", ואינו מברך אלא פעם אחת בכל שנה ושנה, ואם איחר לברך עד אחר שיעגלו הפירות - לא יברך עוד. (שולחן ערוך או"ח סימן רכו)

בְּרַנְחָה יִקְצְרוּ: הַלֹּחַד יִלְךְ וּבִכְהָ נִשְׂא מִשְׁדֵּי-חֲזָרַע
בְּאֵי-בֹוא בְּרַנְחָה נִשְׂא אֶלְמָתָיו:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת-ה' מִן-הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ
בְּמְרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל-מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ
כָל-צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ וְנֹחַם הַלְלוּהוּ
כָל-כּוֹכְבֵי אֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם
אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת-שֵׁם ה' כִּי הוּא
צָדִיק וְנִבְרָא: וְיַעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חֲקֹנְתָנוּ וְלֹא
יַעֲבֹר: הַלְלוּ אֶת-ה' מִן-הָאָרֶץ תְּנִינִים
וְכָל-תַּחֲמוֹת: אִשׁ וּבְרָד שֶׁלֵּג וְקִישׁוֹר רֹחַ סַעֲרָה
עֲשֵׂה דְבָרוֹ: הַחֲרִים וְכָל-גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי
וְכָל-אֲרָזִים: הַחֲחִה וְכָל-בְּהֵמָה רְמֵשׁ וְצִפּוֹר כְּנָף:
מַלְכֵי-אָרֶץ וְכָל-לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל-שִׁפְטֵי אָרֶץ:
בַּחֲוָרִים וְגַם-בְּתוֹלוֹת זַקְנִים עַם-נְעָרִים: יְהַלְלוּ
אֶת-שֵׁם ה' כִּי-נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל-אָרֶץ
וְשָׁמַיִם: וְנִרְם קָרוֹ לְעַמּוֹ תַּחֲלֶה לְכָל-חַסִּידָיו
לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עַם-קָרְבּוֹ הַלְלוּיָהּ:

מִזְמוֹר לְדָוִד הַבּוֹ לַה' בְּנֵי אֱלִים הַבּוֹ לַה' כְּבוֹד
וְעֹז: הַבּוֹ לַה' כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְּׁתַּחֲוּוּ לַה'
בְּחִדְרֵי-קִדְשׁ: קוֹל ה' עַל-הַמַּיִם אֵל-הַכְּבוֹד
הַרְעִים ה' עַל-מַיִם רַבִּים: קוֹל-ה' בִּפְתַח קוֹל ה'
בְּחִדְרֵי: קוֹל ה' שִׁבְרֵי אֲרָזִים וַיִּשְׁבֵּר ה' אֶת-אֲרָזֵי
הַלְבָּנוֹן: וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ-עֵגֶל לְבָנוֹן וַיִּשְׁרִין כְּמוֹ
בּוֹרֵאִים: קוֹל-ה' חִצֵּב לַהֲבוֹת אִשׁ: קוֹל ה'
יַחֲוִיל מִדְּבַר יַחֲוִיל ה' מִדְּבַר קִדְשׁ: קוֹל ה' יַחֲוִיל
אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת וַבְּחִיכְלוֹ כָלוּ אִמֵּר כְּבוֹד:
ה' לְמַבּוֹל יֵשֵׁב וַיֵּשֵׁב ה' מֶלֶךְ לְעוֹלָם: ה' עֹז
לְעַמּוֹ וַתּוֹ ה' יִבְרַךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב ה' אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ
כַּחֲלָמִים: אִזּוּ יִמְלֵא שְׂחֹק פִּינוּ וְלִשְׁוֹנֵנוּ רִנָּה אִזּוּ
יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם-אֱלֹהֵי: הַגְּדִיל
ה' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה ה'
אֶת-שִׁבְתֵּנוּ כַּאֲפִיקִים בְּנִגְבִי: חֲזָרְעִים בְּדַמְעָה

אחר כך יאמר "לשם יחוד" זה, המובא בספר "לשון חכמים" לרבנו יוסף חיים מבגדד בעל "בן איש חי"

בְּצוֹמָת, וְכָל נַפְשׁוֹת רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת הַמַּגְלָגְלוֹת
בו. וְאֶתְהָ הָאֵל בְּמִדַּת טוֹבָךְ וּבְחַסְדְּךָ הַגָּדוֹל,
תֵּאָר לְהֵם בְּאוֹר פְּנִיךָ וּתְשַׁלֵּם בְּרוּרָם וּתְקוּנָם.
בְּרַכֵּם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ תְּמִיד גְּמֹלָם:
וַיְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְקֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שֶׁבְּזִכְוֹת הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִבְרַךְ, יָקִים בָּנוּ
מֵאִמֵר רָאָה רִיחַ בְּנֵי פְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ ה',
וְנִקְבַּל שִׁפְעַ עֲשֵׂרֶת הַבְּרָכוֹת כַּפְתּוּב וַיְתֵן לָךְ
הָאֱלֹקִים מִשַּׁל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרַב דָּגָן
וְתִירָשׁ. יַעֲבֹדֶךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאֻמִּים הַזֶּה
גִּבּוֹר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אֲמֶן. אַבְרָהָם
אַרְוֵר וּמְבָרְכֶיךָ בְּרוּךְ. יְהִי לְרְצוֹן אֲמָרֵי פִי
וְהַגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגֹאֲלִי. וַיְהִי נֵעַם ה'
אֱלֹקֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ פּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ פּוֹנְנָה:

לְשֵׁם יְחִוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וַיִּשְׁכַּנְתֶּהּ, בְּדַחֲלוֹ
וּרְחִימוֹ וּרְחִימוֹ וּדְחִילוֹ, לְיַחֲדָא שְׁם יו"ד וְה"א
בְּוֹא'וֹ וְה"א בְּיַחֲדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל,
וּבְשֵׁם כָּל הַנְּפִשׁוֹת וְרוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת
הַמְתִּיחֶסוֹת אֵל שְׂרָשֵׁי נַפְשָׁנוּ רוּחָנוּ וְנִשְׁמַתָּנוּ,
וּמַלְבוּשֵׁיהֶם וְהַקְּרוֹבִים לָהֶם, שְׁמַפְלָלוֹת
אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה, וּמְכַל פְּרָשֵׁי
אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה, חֲרֵי אֲנַחְנוּ
מוֹכְנִים וּמְזַמְנִים לָקִים מְצוֹת הַבְּרָכָה שֶׁתִּקְנֵנוּ
חֲכָמִים זְכוּרִים לְבְּרָכָה, עַל רֵאִית אֵילָנֵי
דְּמַלְבְּלָבִי, וְנַעֲלָה לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְקֵי
אֲבוֹתֵינוּ כְּאֵלוֹ כּוֹנְנֵנוּ בְּכָל הַפְּנוּת הָרְאוּיוֹת לְכוּן
בְּבְרָכָה הַזֹּאת וְסוּדוּתֶיהָ. וְתַחֲיָה חֲשׁוּבָה
וּמְקַבְּלַת וּמְרַצָּה לְפָנֶיךָ בְּרָכָה זוּ, לְבָרַר
וּלְהַעֲלוֹת עַל יְדֶהָ, כָּל נִיצוּצֵי הַקִּדְשָׁה הַמְעַרְבִים

שַׁבַּת טֵיט

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁלֵא
חֵסֶר בְּעוֹלָמוֹ כְּלוּם, וּבָרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת
וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת לִיהְנוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:

אחר הברכה יאמר תפילה זו

וּפְרֵי הָאָרֶץ לְגֵאוֹ וּלְתַפְאֶרֶת לְפָלִיטַת יִשְׂרָאֵל.
וְנֶאֱמַר, וּבְנֵי בָתִּים וַיָּשׁוּבוּ וַיִּטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ
פְרִיָם. וְקִיָם בְּנֵי אִשְׁרָיִם הַבְּטַחְתֵּנוּ עַל יְדֵי עֲמוּס
נְבִיאֶיךָ, הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֵם ה' וְנִגְשׁ חוֹרֵשׁ
בַּקָּצֵר וְדָרֶךְ עֲנָבִים בַּמִּשְׁךְ הַזָּרַע, וְהַטִּיפוּ
הַחֲרִים עָסִים וְכָל הַגְּבֻעוֹת תִּתְמוּגְגֶנָה. וְשַׁבְתִּי
אֶת שַׁבּוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי עָרִים נִשְׁמָוֹת
וַיָּשׁוּבוּ, וַיִּטְעוּ כְרָמִים וְשָׂתוּ אֶת יַיִנָם וַעֲשׂוּ גִּנּוֹת
וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיָהֶם. וְקִיָם בְּנֵי אִשְׁרָיִם הַבְּטַחְתֵּנוּ עַל
יְדֵי יְחֻזְקָאֵל נְבִיאֶיךָ, וְהַרְבִּיתִי אֶת פְּרֵי הָעֵץ
וְתִגְבַּת הַשְּׂדֵה, לְמַעַן אִשְׁרָיִם לֹא תִקְחוּ עוֹד
חֶרֶפַת רֵעֵב בְּגוֹיִים. וְנֶאֱמַר, וְעַל הַנְּחָל יַעֲלֶה עַל
שִׁפְתוֹ מִזָּה וּמִזָּה כָּל עֵץ מֵאֲכָל לֹא יִבַּל עֲלֵהוּ
וְלֹא יִתֵּם פְּרִיּוֹ, לְחַדְשֵׁיו יִבְכֶּה, כִּי מִיָּמָיו מִן
הַמִּקְדָּשׁ חָמָּה יוֹצֵאִים וְהִיָּה פְּרִיּוֹ לְמֵאֲכָל וְעֲלֵהוּ
לְתַרוּפָּה:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
שִׁתְּעַלְנוּ בְּשִׂמְחָה לְאֶרְצֵנוּ וְתִטְעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ,
וְשֵׁם נְקִיָם מִצְוֹת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת וְכָל מִצְוֹת
הַתְּלוּיוֹת בְּאֶרֶץ אִשְׁרָיִם הַנְּחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ הִיא
אֶרֶץ זֵבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ, אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם, עֲנִיּוֹת
וְתַהוֹמוֹת יוֹצֵאִים בַּפִּקְעָה וּבַחֶרֶב, אֶרֶץ חֶטָּה
וַיִּשְׁעוּרְךָ וּגְפוֹן וְתִאֲנָה וְרַמּוֹן, אֶרֶץ זֵית שָׁמֶן
וְדִבְשׁ. כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עַבְדְּךָ. אָנָּה ה' לְמַעַן שִׂמְךָ הַגָּדוֹל, הַגָּדֹל חֶסֶדְךָ
עִמָּנוּ וְקִיָם לָנוּ אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר הַבְּטַחְתֵּנוּ עַל
יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, וְנִתְתִי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתְכֶם וְנִתְנָה
הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשְּׂדֵה יִתֵּן פְּרִיּוֹ. וְהַשִּׁיג לְכֶם
דִּבְשׁ אֶת בָּצִיר וּבָצִיר יִשִּׁיג אֶת זֶרַע וְאֲכַלְתֶּם
לְחֶמְקֶם לְשִׁבְעַת וַיִּשְׁבַּתֶּם לְבִטַח בְּאֶרְצְכֶם. וְקִיָם
בְּנֵי אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר הַבְּטַחְתֵּנוּ עַל יְדֵי יִשְׁעִיָּה
נְבִיאֶיךָ, בַּיּוֹם הַהוּא יִתְּנָה צִמַח ה' לְצַבִּי וּלְכַבּוֹד

וְתִמְלֹךְ אַתָּה הוּא ה' אֱלֹהֵינוּ מֶחֱרָה לְבַדְּךָ עַל
כָּל מַעֲשֵׂיךָ. בְּחַר צִיּוֹן מִשְׁפַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם
עִיר קְדֻשָּׁה. כְּפִתּוּב בְּדַבְרֵי קְדֻשָּׁה. 'מֶלֶךְ ה'
לְעוֹלָם אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן דָּר וְדָר תִּלְלוּנָה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ.
טוֹב וּמְטִיב הַדְרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ בְּחַמּוֹן
רַחֲמֶיךָ. בְּגִלְל אֲבוֹת שִׁעֲשׂוּ רְצוֹנְךָ. בְּנֵה בֵיתְךָ
כְּבַתְחִלָּה וְכוּנֵנוּ מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ. וְהִרְאֵנוּ
בְּבִנְיָנוּ וְשִׂמְחָנוּ בְּתַקּוּנוֹ. וְהִשָּׁב כְּחֵנִים
לְעַבּוּדְתֶם וְלוֹיִם לְשִׁירִים וְלוֹמְרִים. וְהִשָּׁב יִשְׂרָאֵל
לְגוֹיָהֶם. וְשֵׁם נִעְלָה וְנִרְאָה וְנִשְׁתַּחֲוָה לְפָנֶיךָ
בְּשִׁלֵּשׁ פְּעָמֵי הַגְּלִיָּה כְּפִתּוּב בְּתוֹרָתְךָ. שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאָה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי ה'
אֱלֹהֵיךָ בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר. בְּחַג הַמִּצּוֹת. וּבְחַג
הַשְּׁבֻעוֹת. וּבְחַג הַסִּפּוֹת. וְלֹא יִרְאָה אֶת פְּנֵי ה'
רִיקִים. אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ כְּבִרְפַת ה' אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר
נָתַן לְךָ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שִׁמְחָתִי בְּאֲמָרִים לִי בֵּית
ה' גִּלְךָ: עֲמֻדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשִׁעְרֶיךָ יְרוּשָׁלַם:
יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֲבָרָהּ לָהּ יַחֲדוּ: שִׁשִּׁים
עָלוּ שְׂבָטִים שֶׁבִּטְרִיָּה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת
לְשֵׁם ה': כִּי שָׁמָּה יָשׁוּבוּ כְּסָאוֹת לְמִשְׁפַּט
כְּסָאוֹת לְבֵית דִּוִּד: שִׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם יִשְׁלוּ
אֶתְכֶם: יְהִי שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלוֹהַ בְּאֶרְמְנוֹתֶיךָ:
לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן
בֵּית־ה' אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לְךָ:

יש אומרים כאן נוסח "פתח אליהו" ואומרים קדיש "על ישראל" בעשרה מישראל
לאחר הברכה יפריש לצדקה כפי נדבת לבו